

31/2009. (III. 27.) FVM rendelet
a kéknyelv betegség elleni védekezés szabályairól

Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény 76. § (2) bekezdése 17. és 20. pontjában kapott felhatalmazás alapján – a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter feladat- és hatásköréről szóló 162/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 1. §-ának c) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva – a következőket rendelem el:

Általános rendelkezések

1. § E rendelet meghatározza a kérődző állatok kéknyelv betegsége elleni védekezéshez és a betegség felszámolásához szükséges intézkedéseket.

2. § (1) E rendelet alkalmazásában

1. *Állat*: a fogékony fajhoz tartozó állatok, kivéve a vadon élő állatokat;

2. *Ártalmatlanítás*: az állati eredetű melléktermékek összegyűjtése, szállítása, tárolása, kezelése, feldolgozása vagy elégetése a nem emberi fogyasztásra szánt állati melléktermékekre vonatkozó egészségügyi előírások megállapításáról szóló, 2002. október 3-i 1774/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerint;

3. *Betegség gyanúja*: a kéknyelv betegsége utaló klinikai tünet megjelenése fogékony állatfaj valamely egyedében, amit olyan járványügyi adatok támasztanak alá, amelyek alapján ennek a valószínűségével ésszerűen számolni kell;

4. *Elkülönített vágás*: egy állatnak vágóhídon, térben vagy időben elkülönítetten történő levágása;

5. *Fogékony állatfajok*: valamennyi kérődző;

6. *Gazdaság*: olyan létesítmény, ahol a kéknyelv betegsége fogékony fajú állatokat állandóan vagy átmeneti jelleggel tenyésztnek, illetve tartanak;

7.¹ *Hatósági megállapítás*: a járási főállatorvosnak a Nemzeti Referencia Laboratórium (a továbbiakban: NRL) eredményeire alapozott határozata, mely szerint a kéknyelv betegség megállapításra került;

8.² *Helyi Járványvédelmi Központ (HJK)*: a megyei kormányhivatal élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi igazgatóságán (a továbbiakban: élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi igazgatóság) belüli, a betegség felszámolását irányító szervezet, melynek felállítását az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi igazgatóság vezetője rendeli el járványkitörés esetén;

9. *Kórokozó átvivő (vektor)*: a *Culicoides imicola* rovarfajhoz vagy más, a *Culicoides* nemhez tartozó rovar, amely képes a kéknyelv betegség közvetítésére;

10. *Leölés*: minden olyan hatósági eljárás a levágáson kívül, amely az állat halálát okozza;

11. *Levágás*: minden olyan eljárás, amely egy állat kivéreztetéssel bekövetkező halálát okozza, emberi fogyasztás céljából;

12.³ *Országos Járványvédelmi Központ (OJK)*: a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (a továbbiakban: NÉBIH) szervezeti keretein belüli, a kéknyelv betegség felszámolását irányító országos szervezet;

13.⁴ *Élő attenuált vakcina*: olyan vakcina, amelyet a kéknyelv betegség vad vírus izolátumainak szövetkultúrán vagy embrionált tyúktojásban végzett többszöri átoltással történő legyengítésével állítanak elő.

(2) E rendelet végrehajtása során a kéknyelv betegsége fogékony fajokhoz tartozó egyes állatok szállításának ellenőrzése, megfigyelése, felügyelete és korlátozása tekintetében a 2000/75/EK tanácsi irányelv végrehajtási szabályairól szóló 2007. október 26-i 1266/2007/EK

rendelet (a továbbiakban: 1266/2007/EK rendelet) 2. cikkében szereplő fogalommeghatározásokat is alkalmazni kell.

3. § A kéknyelv betegség bejelentési kötelezettség alá tartozó állatbetegség. A betegség bejelentésének általános szabályait külön jogszabály tartalmazza.

4. § Az egyedek és állatállományok ellenőrzési (monitoring) és megfigyelési (surveillance) program keretében végzett vizsgálataival kapcsolatos költségeket (vérvétel, vérvizsgálat) az állam viseli, kivéve az állatforgalmazáshoz kapcsolódó vizsgálatok költségeit, melyek az állattartót terhelik.

Megfigyelési és helyi zárlat szabályai

5. § (1) A megfigyelési zárlat szabályai a következők:

a) zárlat alatt álló helyről (pl. udvar, major, telep, legelő, legelőrész, erdő, erdőrész) fogékony állat, valamint állati petesejt, sperma és embrió nem vihető ki, illetve oda nem vihető be. A zárlat alatt álló helyről állati hulla csak a hatósági állatorvos engedélyével, ártalmatlanítás vagy hatósági vizsgálat céljából vihető ki;

b) a kórokozó átvivő aktivitásának idején a fogékony állatokat lehetőség szerint zárt térben kell tartani úgy, hogy azok más fogékony állatokkal kórokozó átvivők útján ne érintkezhessenek;

c)⁵ a kórokozó átvivők elszaporodásának megakadályozása érdekében a kórokozó átvivők ellen igazoltan hatékony rovarirtó szerekkel – a járási főállatorvos rendelkezése szerint – kezelni kell a zárlat alatt álló állatokat, valamint környezetüket, különös tekintettel a kórokozó átvivők tenyészhelyeire;

d) haladéktalanul be kell jelenteni a hatósági állatorvosnak a megfigyelés alá helyezett állatokon észlelt tüneteket, a betegség tüneteinek megszűnését vagy az állatok elhullását;

e)⁶ a hatósági állatorvos felügyelete mellett a 17. § előírásainak megfelelően gondoskodni kell a gazdaságban lévő elhullott állatok tetemének ártalmatlanításáról.

(2) A helyi zárlat szabályai a következők:

a) a zárlat alatt álló helyen tilos a fogékony állatok termékenyítése és fedeztetése;

b) a zárlat alatt álló helyen az (1) bekezdés a)–e) pontjai szerinti intézkedéseket is alkalmazni kell.

Védő- és megfigyelési körzet szabályai

6. § (1) Fogékony állat, valamint állati petesejt, sperma és embrió a védő és megfigyelési körzet (a továbbiakban együtt: korlátozás alá vont körzet) területét nem hagyhatja el. A kiviteli tilalom alól csak az 1266/2007/EK rendeletben meghatározott feltételek szerint adható mentesség. Az állatok, petesejt, sperma és embrió 1266/2007/EK rendelet valamely feltételének való megfelelését a hatósági állatorvos igazolja a szállítási dokumentumokon.

(2) Az azonos korlátozás alá vont körzeten belüli, illetve körzeten át történő szállításhoz a hatósági állatorvosnak igazolnia kell a szállítási dokumentumokon az 1266/2007/EK rendelet által előírt feltételek teljesülését.

(3)⁷ A NÉBIH a korlátozás alatt álló területeken – a járványügyi helyzet mérlegelése alapján – megtilthatja a fogékony állatfajok bevitelét állatvásár, állatpiac, állatkiállítás területére.

(4)⁸ A megfigyelési körzetben a kéknyelv betegség ellen tilos élő attenuált vakcinát használni.

Korlátozás alá vont körzetből érkező állatokkal való eljárás

7. § (1)⁹ A kéknyelv betegség miatt korlátozás alatt álló területről származó állatok beszállítását a tulajdonos köteles az érkezés előtt 48 órával bejelenteni és az állategészségügyi bizonyítvány egy másolati példányát megküldeni a rendeltetési hely szerint illetékes élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi igazgatóságnak.

(2) Betelepítés előtt el kell végezni az állatok egyedi, a kéknyelv betegség kimutatására szolgáló laboratóriumi vizsgálatát. Az állatokat külön jogszabály szerint, de legalább a laboratóriumi vizsgálat eredményének megérkezéséig elkülönítve kell tartani.

(3) A szerológiai vizsgálat során pozitívnak bizonyuló állatokat 48 órán belül virológiai vizsgálatnak kell alávetni.

(4) A virológiai vizsgálat során pozitívnak bizonyuló állatokat 48 órán belül le kell ölni és gondoskodni kell az állati hulla ártalmatlanításáról.

(5) A szerológiailag pozitív, de virológiailag negatív egyedek elkülönített vágással történő levágatása iránt 48 órán belül intézkedni kell.

Az állományt ellátó állatorvos feladatai

8. § A külön jogszabályban foglalt jelentési kötelezettségén túl kéknyelv betegség gyanúja esetén az állományt ellátó állatorvos köteles a betegség továbbterjedésének megakadályozása érdekében ideiglenes intézkedéseket tenni.

A hatósági állatorvos feladatai

9. § (1) A hatósági állatorvos a kéknyelv-betegség gyanúja esetén köteles:

- a) a helyszínre kiszállni;
- b) a betegség gyanújának megállapítása esetén megfigyelési zárlatot elrendelni, és intézkedni a betegség megállapítására irányuló mintavételről;
- c)¹⁰ a betegség gyanújáról haladéktalanul jelentést tenni a járási főállatorvosnak;
- d) ellenőrizni a megfigyelési zárlat 5. § (1) bekezdésben felsorolt szabályainak betartását;
- e) a hatósági megfigyelés tartama alatt történtekről eljárási jegyzőkönyvet készíteni, melynek a következőket kell tartalmaznia:
 - ea) a kéknyelv betegség megnevezését,
 - eb) az állattartó nevét és lakcímét,
 - ec) a tartás helyét, GPS koordinátáját, a telep állategészségügyi azonosító számát,
 - ed) a kórelőzményi adatokat,
 - ef) az állat(ok) fajtát, fajtáját, létszámát, a létszámon belül az ivar, hasznosítás és kor szerinti megoszlást, az egyedek vagy az állomány azonosítási számát,
 - eg) a betegségre gyanús állat(ok) leírását és az észlelt tüneteket, valamint
 - eh) a betegség megállapítása céljából tett intézkedéseket;
- f) nyilvántartást készíteni azokról a helyekről, amelyek elősegíthetik a kórokozó átvívő túlélését, vagy menedéket nyújtanak számára, elsősorban azokról a helyekről, amelyek kedveznek a kórokozó átvívő szaporodásának;
- g) a megfigyelés alá helyezett állatokat rendszeresen megvizsgálni;
- h) a hatósági megfigyelés időtartama alatt bekövetkezett elhullás esetén annak okát felderíteni, a betegség megállapításához szükséges vizsgálatokat elvégezni, és vizsgálati anyagot küldeni a Nemzeti Referencia Laboratóriumba (továbbiakban: NRL);
- i)¹¹ elhullott állat hiányában a betegségre gyanús állat (több ilyen állat közül a betegségre legjellemzőbb tüneteket mutató állat) diagnosztikai célú leölésének elrendelésére a járási főállatorvosnak javaslatot tenni, illetve a leölés helyett vagy azon kívül a betegségre gyanús állatokból a készenléti tervben meghatározott vizsgálati mintát az NRL-be elküldeni.

(2)¹² A megfigyelési zárlatnál alkalmazandó intézkedéseket a hatósági állatorvos addig nem függesztheti fel, amíg a járási főállatorvos ki nem zárja a kéknyelv betegség gyanúját.

(3) A kéknyelv betegség hatósági megállapítása esetén a hatósági állatorvos:

a) helyi zárlat alá helyezi az adott gazdaságot (illetve állattartó hely, vágóhíd, állatpiac, állatvásártér területét);

b) nyilvántartást készít a helyi zárlat alá helyezett állományról;

c)¹³ gondoskodik az állatok leöléséről vagy elkülönített vágásáról a járási főállatorvos határozatának megfelelően;

d) elrendeli az állatok tetemének ártalmatlanítását;

e) járványügyi vizsgálatot folytat a (4) bekezdésének megfelelően;

f) amennyiben a helyi zárlat alatt álló állatállomány felszámolásra került, elrendeli a takarítást és a 18. § előírásainak megfelelő fertőtlenítést.

(4) A hatósági állatorvos járványügyi nyomozást folytat a készenléti tervben található kérdőív alapján. A járványügyi nyomozás legalább a következőkre terjed ki:

a) azon időtartam, amióta a kéknyelv betegség jelen lehet az adott gazdaságban;

b) a kéknyelv betegség lehetséges forrása az adott gazdaságban;

c) azon gazdaságok azonosítása, amelyekben az állatok ugyanabból a fertőzési forrásból kiindulva fertőződhetnek;

d) a kórokozó átvivő jelenléte és eloszlása;

e) az állatok behozatala vagy kivitele a gazdaságból;

f) az állati tetemek ártalmatlanítása.

(5) A hatósági állatorvos intézkedik a korlátozás alá vont területről érkezett, karanténba helyezett állatokból a betegség megállapítására irányuló mintavételről és a minták NRL-be küldéséről.

(6)¹⁴ A hatósági állatorvos az 1266/2007/EK rendelet II. melléklet 1. pontjában meghatározott kórokozó-átvivőtől védett létesítményekben, ugyanezen melléklet 2. pontjának megfelelően rendszeresen ellenőrzi a végrehajtott intézkedések eredményességét.

A járási főállatorvos feladatai¹⁵

10. § (1)¹⁶ A betegség gyanújáról történt értesülés esetén a járási főállatorvos köteles:

a) a helyszínre haladéktalanul kiszállni;

b) a hatósági állatorvos intézkedéseit felülvizsgálni, és ezeket szükség szerint kiegészíteni vagy módosítani;

c)¹⁷ az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi igazgatóságnak haladéktalanul jelentést tenni;

d) a kórokozó átvivők elleni kezelés gyakoriságát, módját és mértékét – a felhasznált rovarirtó szer perzisztenciáját és az éghajlati viszonyokat figyelembe véve – meghatározni.

(2)¹⁸ A járási főállatorvos az NRL eredménye alapján megállapítja a betegség előfordulását vagy kizárja a betegség gyanúját.

(3)¹⁹ A kéknyelv betegség hatósági megállapítása esetén a járási főállatorvos köteles:

a) a 9. §-ban részletezett intézkedéseket elrendelni azokra a gazdaságokra is, amelyek 20 kilométer sugarú körzetben helyezkednek el az érintett gazdaság körül;

b) a hatósági állatorvos intézkedéseit felülvizsgálni, és ezeket szükség szerint kiegészíteni vagy módosítani;

c)²⁰ az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi igazgatóságnak haladéktalanul jelentést tenni;

d) az érintett gazdaságban tartott állatok leölését, illetve elkülönített vágását elrendelni;

e) a kényelv betegség nyilvántartását a hatósági állatorvosok nyilvántartása alapján összesítve elvégezni;

f) a betegség eredetére és elterjedésére vonatkozó járványügyi felderítő vizsgálatot folytatni a hatósági állatorvosok járványtani felméréseinek értékelésével;

g)²¹ a vizsgálatok eredményéről és a kényelv betegség helyzetéről az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi igazgatóságot folyamatosan tájékoztatni;

h) a betegség felszámolásában közreműködő állatorvosok munkáját szervezni és irányítani.

Az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi igazgatóság feladatai²²

11. § (1)²³ Az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi igazgatóság a kényelv betegség gyanújáról vagy előfordulásáról történő értesülés esetén:

a)²⁴ haladéktalanul jelentést tesz a NÉBIH-nek;

b)²⁵ ellenőrzi a járási főállatorvos intézkedéseit, szükség esetén azokat kiegészíti vagy módosítja;

c)²⁶ ha a betegség más megyéből származik, vagy ennek gyanúja merül fel, illetve fertőzésének lehetősége áll fenn, értesíti azon élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi igazgatóságot, amelynek az illetékességébe az érintett megye tartozik.

(2)²⁷ A kényelv betegség hatósági megállapítása esetén az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi igazgatóság vezetője felállítja a HJK-t, mely a készenléti tervben leírtak szerint látja el feladatait.

(3)²⁸ A kényelv betegség hatósági megállapítása esetén az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi igazgatóság köteles:

a) a kórokozó átvivők irtását elrendelni a telepen, illetve, amennyiben szükségesnek ítéli, a telep körül;

b) a betegség elterjedésének felderítését szolgáló diagnosztikai vizsgálatokat elrendelni;

c) a betegség eredetére és elterjedésére vonatkozó vizsgálatot irányítani;

d)²⁹ a járási főállatorvoson keresztül intézkedni a virológiailag pozitív állatok leöléséről, illetve a szerológiailag pozitív, de virológiailag negatív állatok elkülönített vágásáról;

e) az elkülönített vágásra a vágóhidat kijelölni;

f) az elkülönített módon levágott állatok feldolgozási helyét, a szükséges kezelés módját, a felhasználás lehetőségeit meghatározni;

g) a betegség leküzdéséhez szükséges kellő számú állatorvos és kiegészítő személyzet kirendeléséről, valamint a szükséges eszközökről és felszerelésekről gondoskodni;

h)³⁰ a betegség helyzetéről a járási főállatorvos jelentése alapján nyilvántartást vezetni, és azt a NÉBIH-nek hetente megküldeni.

(4)³¹ Az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi igazgatóság

a) a 10. § (3) bekezdésének a) pontjában említett 20 km sugarú körzet kiterjedését növelheti vagy csökkentheti a járványügyi, földrajzi, ökológiai vagy meteorológiai viszonyok alapján;

b)³² amennyiben a 10. § (3) bekezdésének a) pontjában említett 20 km sugarú körzet más megye területére is kiterjed, értesíti azon élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi igazgatóságot, amelynek az illetékességébe az érintett megye tartozik;

c) amennyiben a 10. § (3) bekezdésének a) pontjában említett 20 km sugarú körzet más tagállam területére is kiterjed, együttműködik az érintett tagállamok illetékes hatóságaival;

d) a 9. §-ban részletezett intézkedések alkalmazását a 20 km-es zónán kívüli más gazdaságokban is elrendeli, ha azok elhelyezkedése, földrajzi fekvése vagy a betegségre gyanús állatot tartó gazdasággal való kapcsolata alapul szolgálhat a betegség behurcolásának gyanújára;

e) a természetvédelmi területekre – a Bizottság jóváhagyása után – meghatározhat egyéb járványügyi rendelkezéseket.

(5)³³ A védő- és megfigyelési körzetben az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi igazgatóság:

a) azonosítja az állattartókat a korlátozás alá vont körzeten belül és róluk nyilvántartást vezet;

b) az 1266/2007/EK rendeletben meghatározottak szerint ellenőrzési programot működtet;

c) minden szükséges intézkedést megtesz a korlátozás alá vont körzeten belüli valamennyi személynek a hatályos korlátozásokról történő megfelelő tájékoztatására, és az érintett személyekre vonatkozó előírások megfelelő foganatosítására.

(6)³⁴ A korlátozás alá vont területeken kívül az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi igazgatóság az 1266/2007/EK rendeletben meghatározottak szerint végrehajtja a kéknyelv betegségre vonatkozó megfigyelési (surveillance) programot.

A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal feladatai³⁵

12. § (1)³⁶ A kéknyelv betegség megállapítása esetén a NÉBIH:

a) a kéknyelv betegséghez és az ellenőrző intézkedésekhez kapcsolódó földrajzi, közigazgatási, ökológiai és járványtani tényezők figyelembevételével védő- és megfigyelési körzetet alakít ki:

aa) a védőkörzetbe legalább 100 kilométer sugarú terület tartozik azon gazdaság körül, amelyben a betegséget hatóságilag megállapították;

ab)³⁷ a megfigyelési körzet legalább 50 kilométerrel terjed túl a védőkörzet határán, és területén az előző 12 hónap alatt nem történt vakcinázás élő attenuált vakcinával;

b) amennyiben a felállított körzetek több tagállam területét érintik, a körzetek határának kijelölésénél együttműködik az érintett tagállamok illetékes hatóságaival;

c) biztosítja a 11. § (5)–(6) bekezdésben felsorolt intézkedések alkalmazását;

d) a kéknyelv betegség kitörését bejelenti az állatbetegségek közösségi bejelentő rendszerébe;

e) a kéknyelv betegség kitörésével kapcsolatos eseményekről, intézkedésekről folyamatosan tájékoztatja az országos főállatorvost;

f)³⁸

g) a korlátozás alá vont körzetekről, a körzetek helyzetét érintő bármilyen változásról 24 órán belül értesíti a Bizottságot;

h) naprakészen tartja az ország területén található korlátozás alá vont körzetek jegyzékét, hozzáférhetővé téve más tagállamok és a nyilvánosság számára.

(2)³⁹ A NÉBIH a védő- és megfigyelési körzet kiterjedését az Európai Bizottság jóváhagyását követően módosíthatja, ha azt:

a) a földrajzi elhelyezkedés és az ökológiai tényezők,

b) az időjárási viszonyok,

c) a kórokozó átvivő jelenléte és megoszlása,

d) a járványügyi nyomozás eredményei,

e) a laboratóriumi vizsgálatok eredményei, vagy

f) az alkalmazott védekezési intézkedések, különösen a kórokozó átvivők irtása indokoltá teszik.

(3)⁴⁰ A NÉBIH a védelmi intézkedések felügyeletére és koordinálására megbízottat küldhet a helyszínre, ebben az esetben az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi igazgatóság, valamint a kirendelt állatorvosok kötelesek az ő rendelkezései szerint eljárni.

(4)⁴¹ A NÉBIH valamely, a kéknyelv betegség által járványügyileg releváns földrajzi területnek a korlátozás alá vont körzetből történő kivonása előtt benyújtja az Európai Bizottságnak az 1266/2007/EK rendelet szerinti ellenőrzési programon alapuló azon információkat, amelyek alátámasztják, hogy a kéknyelv betegséget okozó vírus két éven át – beleértve a kórokozó-átvivő két teljes aktív időszakát is – nem terjedt az érintett területen.

(5)⁴² A NÉBIH gondoskodik a korlátozás alá vont területeken kívül a kéknyelv betegségre vonatkozó megfigyelési (surveillance) programnak az 1266/2007/EK rendeletben meghatározottak szerinti végrehajtásáról.

(6)⁴³ A NÉBIH – az Európai Bizottság előzetes tájékoztatása mellett – a korlátozás alá vont körzetben kijelölhet egy járványügyileg releváns földrajzi területet átmenetileg betegségtől mentes területnek abban az esetben, ha egy éven át – beleértve a kórokozó-átvivő egy teljes aktív időszakát – az 1266/2007/EK rendeletnek megfelelő ellenőrzési program azt mutatta, hogy a kéknyelv betegség speciális szerotípusa vagy szerotípusainak kombinációja a korlátozás alá vont körzet e részén nem terjed. Fogékony állatok szállítása átmenetileg betegségtől mentes területről illetve ilyen területre az 1266/2007/EK rendeletben meghatározott feltételek szerint lehetséges.

13. § (1)⁴⁴ A NÉBIH készenléti tervet dolgoz ki e rendeletben meghatározott intézkedések alkalmazásának módjáról. A készenléti tervnek legalább a következőkre kell kiterjedniük:

a) nemzeti járványvédelmi központ felállítása a járványügyi intézkedések összehangolása céljából;

b) a védelmi intézkedések helyi szinten történő összehangolása céljából megfelelően felszerelt helyi járványvédelmi központok listája;

c) részletes információ a járványügyi intézkedésekért felelős személyi állományról, annak képesítéséről és felelősségéről;

d) gyors kapcsolatfelvétel lehetősége a járványkitörésben közvetve vagy közvetlenül érintett személyekkel vagy szervezetekkel, valamennyi helyi központ esetében;

e) a járványügyi intézkedések megfelelő végrehajtásához szükséges felszerelés és anyagok hozzáférhetősége;

f) pontos útmutatás arra vonatkozóan, hogy milyen lépéseket kell tenni – beleértve a tetemek megsemmisítését – olyan esetekben, ha fennáll a gyanú a fertőzöttségre vagy kontaminálódásra, vagy ez megállapítást nyer;

g) továbbképzési programok a gyakorlati és a közigazgatási eljárási ismeretek naprakésszé tétele és bővítése érdekében;

h) diagnosztikai laboratóriumok esetében kórbonctani vizsgálatok, szerológiai és szövettani vizsgálatok stb. végzésére való alkalmasság, valamint a gyorsdiagnosztikai eljárások korszerűsítése (a minták gyors szállítására vonatkozó rendelkezések kidolgozása);

i) a kéknyelv betegség elleni vakcinák mennyiségére vonatkozó adat, amely mennyiségre feltehetően szükség van abban az esetben, ha sürgősségi vakcinázás bevezetésére kerülne sor;

j) rendelkezések a készenléti terv végrehajtására.

(2)⁴⁵ A NÉBIH a kéknyelv betegségre vonatkozó készenléti tervet jóváhagyásra megküldi az Európai Bizottságnak.

Az országos főállatorvos feladatai

14. § (1) Az országos főállatorvos a kéknyelv betegség kitörését külön jogszabály szerint bejelenti az Európai Bizottságnak és a tagállamoknak, valamint tájékoztatja az érintett országok főállatorvosait.

(2) Az országos főállatorvos a kéknyelv betegség kitörése esetén létrehozza az OJK-t, mely a készenléti tervben leírtak szerint látja el feladatait.

(3) Amennyiben a 10. § (3) bekezdésének *a*) pontjában, illetve 12. § (1) bekezdésének *a*) pontjában említett körzetek más tagállam területére is kiterjednek, erről az országos főállatorvos értesíti az érintett tagállam illetékes állat-egészségügyi hatóságát.

(4)⁴⁶ Az országos főállatorvos a betegség kitörésének, illetve továbbterjedésének megakadályozására – a NÉBIH által elvégzett külön kockázatértékelés eredménye és javaslata alapján, valamint az Európai Bizottság tájékoztatása mellett – elrendelheti a vakcinázást és a vakcinázott állományok és állatok nyilvántartását. A vakcinázott állatok nyilvántartásának olyannak kell lennie, hogy a vakcinázás ténye az esetleges állományváltozás esetén is egyértelműen megállapítható legyen. Élő attenuált vakcina alkalmazására az országos főállatorvos csak akkor adhat engedélyt, ha az adott szerotípus vagy szerotípusok ellen nem áll rendelkezésre elölt vírust tartalmazó vakcina, illetve ha az elölt vírust tartalmazó vakcina alkalmazása nem hozta meg a várt eredményt.

A Nemzeti Referencia Laboratórium feladatai

15. § (1) A kéknyelv betegség NRL-a felelős minden, a betegség diagnosztizálásával foglalkozó laboratóriumban alkalmazott szabvány és diagnosztikai módszer összehangolásáért, a reagensek felhasználásáért és a vakcinák vizsgálatáért. Ebből a célból:

- a*) elvégzi a kéknyelv betegség diagnosztizálásával kapcsolatos vizsgálatokat;
- b*) diagnosztikai reagensekkel láthatja el az egyes laboratóriumokat;
- c*) ellenőrzi a használatos valamennyi diagnosztikai reagens minőségét;
- d*) rendszeres időközönként összehasonlító vizsgálatokat végez;
- e*) őrzi a kéknyelv betegségnek a hazai megállapított esetekből származó vírusizolatúmagait;
- f*) együttműködik a kéknyelv betegséggel foglalkozó közösségi referencialaboratóriummal.

(2)⁴⁷ Az NRL feladatait a NÉBIH Állategészségügyi Diagnosztikai Igazgatóságának budapesti laboratóriuma látja el.

(3) Az NRL a kéknyelv betegséggel kapcsolatos diagnosztikai vizsgálatokat a Nemzetközi Állategészségügyi Hivatal (OIE) Diagnosztikai Módszerek és Oltóanyagok Szabványügyi Kézikönyvében leírt módszerekkel végzi.

(4) Az NRL

a) a *b*) pontban foglalt kivétellel kizárólagosan végzi az e rendeletben előírt hatósági laboratóriumi vizsgálatokat,

b)⁴⁸ az országos főállatorvos – a NÉBIH szakvéleménye alapján – maximum 5 év időtartamra más laboratóriumnak is engedélyt adhat a szerodiagnosztikai vizsgálatok elvégzésére.

Az állatok oltása, gyógyítása

16. § (1)⁴⁹ A kéknyelv betegség ellen vakcinázni kizárólag az országos főállatorvos utasítására – a 14. § (4) bekezdése szerint – lehet. Amennyiben az országos főállatorvos élő attenuált vakcina használatát engedélyezi, a NÉBIH által kijelölt védőkörzetnek – a 12. § (1) bekezdés *aa*) pontjában meghatározottakon túl – magában kell foglalnia legalább a vakcinázási területet.

(2)⁵⁰ Az országos főállatorvos utasítását követően a NÉBIH egyedi engedélyt adhat állatok immunizálására.

(3) Azokon az állatokon, melyekben a kéknyelv betegség előfordul vagy a betegségre gyanúsak, gyógyítási kísérletet vagy műtétet végezni tilos.

Az állati hulla ártalmatlanná tétele

17. § (1) Az elhullott vagy hatósági intézkedésre leölt állatok hulláit az 1. osztályú állati eredetű melléktermék-feldolgozó üzembe kell szállítani ártalmatlanítás céljából.

(2) Amennyiben megfelelő állati eredetű melléktermék-feldolgozó üzem nem áll rendelkezésre, a hullák ártalmatlanná tételét égetés vagy elföldelés útján is el lehet végezni. Az eljárás során a környezetvédelmi jogszabályok rendelkezéseit minden esetben be kell tartani.

(3) A boncolás során vérrel vagy egyéb testnedvekkel beszennyezett földet külön jogszabályban foglaltak szerint, az abban jóváhagyott fertőtlenítő oldattal kell ártalmatlanná tenni. A boncolás során keletkező fertőzött víz ártalmatlanításáról gondoskodni kell.

(4) Az állati hulla szállításánál használt járművet és eszközöket, valamint a közreműködő személyeket az állati hulla lerakása után a helyszínen külön jogszabályban foglaltak szerint kell fertőtleníteni, a használt almot pedig el kell égetni.

(5) A kéknyelv betegség kapcsán keletkezett állati eredetű melléktermékeknek az ártalmatlanná tételét minden esetben a hatósági állatorvos felügyelete mellett kell végezni.

A fertőtlenítés szabályai

18. § (1) Külön jogszabályban foglaltak szerint fertőtleníteni kell a helyi zárlat alá vont állattartó helyiségeket (istállókat, ólakat stb.) és – legelő kivételével – a fertőzöttnek tekinthető területrészeket.

(2) Fertőtleníteni kell a helyi zárlat alá vont helyeken lévő mindazon járműveket, amelyeken olyan állatokat szállítottak, amelyekben a kéknyelv betegség előfordul vagy a betegségre gyanúsak, illetőleg ezek hulláját, hullarészeit, trágyáját, a fertőzött helyről származó takarmányt, almot vagy más tárgyat szállítottak. Az ilyen járművek vontatására használt állatokat ugyancsak kezelni kell vektorok ellen ható szerekkel.

(3) Külön jogszabályban foglaltak szerint fertőtleníteni kell azokat a személyeket, akik a zárlat idején a helyi zárlat alatt lévő helyen tartózkodtak, akik érintkeztek olyan állatokkal, melyekben a kéknyelv betegség előfordul vagy a betegségre gyanúsak, illetve ilyen állatok szállításánál, leölésénél, levágásánál, továbbá a hullák boncolásánál és ártalmatlanná tételénél közreműködtek.

(4) A vektorok ellen ható szerekkel kezelni kell azokat a nem fogékony állatokat is, amelyeket a zárlat idején a helyi zárlat alatt álló helyen tartottak.

A betegség megszüntté nyilvánítása

19. § A betegséget hatóságilag megszüntté nyilvánítani csak a helyi zárlat, a védő- és megfigyelési körzet feloldása után lehet.

20. § (1) A helyi zárlatot fel kell oldani, ha

a) a lezárt helyen fogékony állat nincs, és a fertőtlenítést végrehajtották;

b) a 9. § (3) bekezdésének a) pontja alapján elrendelt zárlat alatt lévő helyen negyven napi megfigyelési idő alatt a kéknyelv betegségre gyanút keltő megbetegedés nem történt. A megfigyelési időt a vírus behurcolásának feltételezhető időpontjától, illetve ha ez az időpont bizonytalan, akkor a fertőzött hellyel szomszédos helyen a fertőzött hely zárlatának feloldásától kell számítani.

(2)⁵¹ A védőkörzetet a NÉBIH – Európai Bizottságnak előzetesen benyújtott információk alapján – feloldja, ha a védőkörzetben már egy gazdaság sem áll helyi zárlat alatt, és a kéknyelv betegség vírusának cirkulációját az érintett területen működő ellenőrzési (monitoring) program szerint két évig nem mutatták ki. Két évnél korábban a korlátozásokat a NÉBIH csak a Bizottság előzetes jóváhagyásával oldhatja fel.

(3)⁵² A megfigyelési körzetet a NÉBIH a védőkörzet feloldásával egy időben oldja fel.

Záró rendelkezések

21. § (1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 15. napon lép hatályba.

(2) A rendelet hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti a kéknyelv betegség elleni védekezés szabályairól szóló 35/2002. (IV. 27.) FVM rendelet.

(3)⁵³

22. § (1) Ez a rendelet a kéknyelv betegség elleni védekezésre és felszámolására vonatkozó külön rendelkezések megállapításáról szóló, 2000. november 20-i 2000/75/EK tanácsi irányelvnek, valamint az ezt módosító

a) a 64/432/EGK, 90/539/EGK, 92/35/EGK, 92/119/EGK, 93/53/EGK, 95/70/EK, 2000/75/EK, 2001/89/EK, 2002/60/EK tanácsi irányelvnek és a 2001/618/EK bizottsági határozatnak a nemzeti referencialaboratóriumok és az állami intézetek jegyzékei tekintetében történő módosításáról szóló, 2006. december 5-i 2006/911/EK bizottsági határozatnak,

b) a mezőgazdaság területén elfogadott egyes irányelveknek (állat- és növény-egészségügyi jogszabályok) Bulgária és Románia csatlakozására tekintettel történő kiigazításáról szóló, 2006. november 20-i 2006/104/EK tanácsi irányelvnek,

c) a 64/432/EGK, a 90/539/EGK, a 92/35/EGK, a 92/119/EGK, a 93/53/EGK, a 95/70/EK, a 2000/75/EK, a 2001/89/EK, a 2002/60/EK tanácsi irányelvnek és a 2001/618/EK és a 2004/233/EK határozatnak a nemzeti referencialaboratóriumok és az állami intézetek jegyzékei tekintetében történő módosításáról szóló, 2007. november 7-i 2007/729/EK bizottsági határozatnak,

d)⁵⁴ 2012/5/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.

(2)⁵⁵ Ez a rendelet a betegségekre fogékony fajokhoz tartozó egyes állatok szállításának ellenőrzése, megfigyelése, felügyelete és korlátozása tekintetében a 2000/75/EK tanácsi irányelv végrehajtási szabályairól szóló, 2007. október 26-i 1266/2007/EK bizottsági rendelet, valamint az azt módosító 1304/2008/EK, 1108/2008/EK rendelet, 456/2012/EU bizottsági végrehajtási rendelet végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapítja meg.

¹ A 2. § (1) bekezdés 7. pontja a 117/2012. (XI. 21.) VM rendelet 9. §-a szerint módosított szöveg.

² A 2. § (1) bekezdés 8. pontja a 117/2012. (XI. 21.) VM rendelet 8. § a)–b) pontja szerint módosított szöveg.

³ A 2. § (1) bekezdés 12. pontja a 117/2012. (XI. 21.) VM rendelet 8. § c) pontja szerint módosított szöveg.

⁴ A 2. § (1) bekezdés 13. pontját a 117/2012. (XI. 21.) VM rendelet 1. §-a iktatta be.

⁵ Az 5. § (1) bekezdés c) pontja a 117/2012. (XI. 21.) VM rendelet 8. § d) pontja és 9. §-a szerint módosított szöveg.

⁶ Az 5. § (1) bekezdés e) pontja a 117/2012. (XI. 21.) VM rendelet 8. § e) pontja szerint módosított szöveg.

⁷ A 6. § (3) bekezdése a 117/2012. (XI. 21.) VM rendelet 8. § f) pontja szerint módosított szöveg.

⁸ A 6. § (4) bekezdése a 117/2012. (XI. 21.) VM rendelet 2. §-ával megállapított szöveg.

⁹ A 7. § (1) bekezdése a 117/2012. (XI. 21.) VM rendelet 8. § h) pontja szerint módosított szöveg.

¹⁰ A 9. § (1) bekezdés c) pontja a 117/2012. (XI. 21.) VM rendelet 9. §-a szerint módosított szöveg.

¹¹ A 9. § (1) bekezdés i) pontja a 117/2012. (XI. 21.) VM rendelet 9. §-a szerint módosított szöveg.

- [12](#) A 9. § (2) bekezdése a 117/2012. (XI. 21.) VM rendelet 9. §-a szerint módosított szöveg.
- [13](#) A 9. § (3) bekezdés c) pontja a 117/2012. (XI. 21.) VM rendelet 9. §-a szerint módosított szöveg.
- [14](#) A 9. § (6) bekezdését a 117/2012. (XI. 21.) VM rendelet 3. §-a iktatta be.
- [15](#) A 10. §-t megelőző alcím a 117/2012. (XI. 21.) VM rendelet 9. §-a szerint módosított szöveg.
- [16](#) A 10. § (1) bekezdés nyitó szövegrésze a 117/2012. (XI. 21.) VM rendelet 9. §-a szerint módosított szöveg.
- [17](#) A 10. § (1) bekezdés c) pontja a 117/2012. (XI. 21.) VM rendelet 8. § i) pontja szerint módosított szöveg.
- [18](#) A 10. § (2) bekezdése a 117/2012. (XI. 21.) VM rendelet 9. §-a szerint módosított szöveg.
- [19](#) A 10. § (3) bekezdés nyitó szövegrésze a 117/2012. (XI. 21.) VM rendelet 9. §-a szerint módosított szöveg.
- [20](#) A 10. § (3) bekezdés c) pontja a 117/2012. (XI. 21.) VM rendelet 8. § i) pontja szerint módosított szöveg.
- [21](#) A 10. § (3) bekezdés g) pontja a 117/2012. (XI. 21.) VM rendelet 8. § k) pontja szerint módosított szöveg.
- [22](#) A 11. §-t megelőző alcím a 117/2012. (XI. 21.) VM rendelet 8. § j) pontja szerint módosított szöveg.
- [23](#) A 11. § (1) bekezdés nyitó szövegrésze a 117/2012. (XI. 21.) VM rendelet 8. § l) pontja szerint módosított szöveg.
- [24](#) A 11. § (1) bekezdés a) pontja a 117/2012. (XI. 21.) VM rendelet 8. § m) pontja szerint módosított szöveg.
- [25](#) A 11. § (1) bekezdés b) pontja a 117/2012. (XI. 21.) VM rendelet 9. §-a szerint módosított szöveg.
- [26](#) A 11. § (1) bekezdés c) pontja a 117/2012. (XI. 21.) VM rendelet 8. § n) pontja szerint módosított szöveg.
- [27](#) A 11. § (2) bekezdése a 117/2012. (XI. 21.) VM rendelet 8. § j) pontja szerint módosított szöveg.
- [28](#) A 11. § (3) bekezdés nyitó szövegrésze a 117/2012. (XI. 21.) VM rendelet 8. § l) pontja szerint módosított szöveg.
- [29](#) A 11. § (3) bekezdés d) pontja a 117/2012. (XI. 21.) VM rendelet 9. §-a szerint módosított szöveg.
- [30](#) A 11. § (3) bekezdés h) pontja a 117/2012. (XI. 21.) VM rendelet 8. § m) pontja és 9. §-a szerint módosított szöveg.
- [31](#) A 11. § (4) bekezdés nyitó szövegrésze a 117/2012. (XI. 21.) VM rendelet 8. § l) pontjával megállapított szöveg.
- [32](#) A 11. § (4) bekezdés b) pontja a 117/2012. (XI. 21.) VM rendelet 8. § n) pontja szerint módosított szöveg.
- [33](#) A 11. § (5) bekezdés nyitó szövegrésze a 117/2012. (XI. 21.) VM rendelet 8. § l) pontja szerint módosított szöveg.
- [34](#) A 11. § (6) bekezdése a 117/2012. (XI. 21.) VM rendelet 8. § l) pontja szerint módosított szöveg.
- [35](#) A 12. §-t megelőző alcím a 117/2012. (XI. 21.) VM rendelet 8. § o) pontja szerint módosított szöveg.
- [36](#) A 12. § (1) bekezdés nyitó szövegrésze a 117/2012. (XI. 21.) VM rendelet 8. § g) pontja szerint módosított szöveg.

- [37](#) A 12. § (1) bekezdés a) pont ab) alpontja a 117/2012. (XI. 21.) VM rendelet 4. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.
- [38](#) A 12. § (1) bekezdés f) pontját a 117/2012. (XI. 21.) VM rendelet 10. § (5) bekezdés a) pontja hatályon kívül helyezte.
- [39](#) A 12. § (2) bekezdés nyitó szövegrésze a 117/2012. (XI. 21.) VM rendelet 8. § f) pontja szerint módosított szöveg.
- [40](#) A 12. § (3) bekezdése a 117/2012. (XI. 21.) VM rendelet 8. § f) és l) pontja szerint módosított szöveg.
- [41](#) A 12. § (4) bekezdése a 117/2012. (XI. 21.) VM rendelet 4. § (2) bekezdésével megállapított szöveg.
- [42](#) A 12. § (5) bekezdése a 117/2012. (XI. 21.) VM rendelet 8. § f) pontja szerint módosított szöveg.
- [43](#) A 12. § (6) bekezdését a 117/2012. (XI. 21.) VM rendelet 4. § (3) bekezdése iktatta be.
- [44](#) A 13. § (1) bekezdés nyitó szövegrésze a 117/2012. (XI. 21.) VM rendelet 8. § f) pontja szerint módosított szöveg.
- [45](#) A 13. § (2) bekezdése a 117/2012. (XI. 21.) VM rendelet 8. § f) pontja szerint módosított szöveg.
- [46](#) A 14. § (4) bekezdése a 117/2012. (XI. 21.) VM rendelet 5. §-ával megállapított szöveg.
- [47](#) A 15. § (2) bekezdése a 117/2012. (XI. 21.) VM rendelet 8. § g) pontja szerint módosított szöveg.
- [48](#) A 15. § (4) bekezdés b) pontja a 117/2012. (XI. 21.) VM rendelet 8. § g) pontja szerint módosított szöveg.
- [49](#) A 16. § (1) bekezdése a 117/2012. (XI. 21.) VM rendelet 6. §-ával megállapított szöveg.
- [50](#) A 16. § (2) bekezdése a 117/2012. (XI. 21.) VM rendelet 8. § g) pontja szerint módosított szöveg.
- [51](#) A 20. § (2) bekezdése a 117/2012. (XI. 21.) VM rendelet 8. § g) pontja szerint módosított szöveg.
- [52](#) A 20. § (3) bekezdése a 117/2012. (XI. 21.) VM rendelet 8. § g) pontja szerint módosított szöveg.
- [53](#) A 21. § (3) bekezdését a 117/2012. (XI. 21.) VM rendelet 10. § (5) bekezdés b) pontja hatályon kívül helyezte.
- [54](#) A 22. § (1) bekezdés d) pontját a 117/2012. (XI. 21.) VM rendelet 7. § (1) bekezdése iktatta be.
- [55](#) A 22. § (2) bekezdése a 117/2012. (XI. 21.) VM rendelet 7. § (2) bekezdésével megállapított szöveg.